

MOŘSKÁ ZVÍŘATA POTŘEBUJÍ POMOC

Bezobaláč Zlín

za podpory

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín II“ je spolufinancován Evropskou unií.
Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009039

Jak pracovat s hrou ve třídě (verze pro mateřské školy)

Milí učitelé, průvodci a kamarádi dětí, vytvořili jsme pro vás zábavnou úkolovou hru, díky které můžete ve své třídě vtipnou a zážitkovou formou otevřít téma ekologie, konkrétně problém nadměrného množství odpadů kolem nás. Hra je úplně jednoduchá a vytvořená tak, abyste se zabavili všichni ve vaší třídě. Verze, kterou máte před sebou je vhodná pro mateřské školy, a to pro všechny děti, jak malé, tak i pro předškoláky.

Je rozdělena do 3 částí:

1.) Příběh o tom, jak mořská zvířátka potřebují pomoc, protože mají všude kolem sebe spoustu odpadků.

2.) Úkoly, které pak děti hravou formou vtáhnou do děje. Pro mateřské školy jsou to jenom úkoly dva a jejich cílem je vysbírat odpadky v Školkovém moři, a pak je pečlivě roztřídit do popelnic, kam patří. Odpadky jsou navrženy tak, aby děti viděli, co všechno se dá a je dobré třídit.

3.) Po splnění úkolů dostanou děti za svoji snahu odměnu.

Co je potřeba nachystat před hrou?

Hru máte k dispozici v elektronické verzi. Úplně na začátku je důležité, abyste si celou hru sami přečetli. Díky tomu pochopíte celý děj.

Dále pak budete potřebovat hru fyzicky nachystat, a to:

- Vytisknout **příběh** o mořských zvířátkách, který na začátku dětem přečtete.
- Vytisknout a nastříhat **kartičky s odpadky**. Kartičky jsou oboustranné, na druhé straně je vždy legenda, podle které si dítě může samo zkontrolovat, zda dalo odpad do správné popelnice.
- Vytisknout **popelnice**.
- Podle počtu dětí vytisknout a nastříhat **kartičky se zvířátky**, za které se budou děti ve hře vydávat. Doporučujeme jich nachystat víc pro případ, že by víc dětí bylo rádo tím samým zvířátkem. K tomu, prosím, nachystejte oboustrannou lepící **pásku** pro nalepení zvířatek na tričko nebo více bezodpadovou variantu s využitím zapínacího špendlíku.
- Vytisknout a vystříhnout **2 úkolové a 1 závěrečnou kartičku**. Úkolové kartičky se tisknou oboustranně, na druhé straně označíte splnění úkolu.

Tip k tisku

Pokud byste chtěli celou hru vytisknout co nejvíc ekologicky, můžete tak udělat na staré papíry, nebo vám rádi nachystáme velmi kvalitní papír ze zbytků pytlů, které nám zůstávají po potravinách. Kromě šetření tak bude mít hra opravdu jedinečný vizuál a spolu s dětmi si pak můžete popovídat i tom, proč je důležité věci opakovaně využívat.

Odměna pro děti

Každá školka, která se touto formou zapojí do odpadového vzdělávání, dostane od nás kyblík kukuřičných křupek! Jestli o ně máte zájem, je potřeba, abyste nám předem napsali a vyzvedli si křupky u nás na prodejně Bezobaláč ve Zlíně, Náměstí T. G. Masaryka 2433.

Kontakt na nás je: ***prodejna@bezobalac.cz***.

Jakmile nám napíšete, domluvíme se společně na předání.

Co víc?

Ze zkušeností víme, že děti mají hru na zvířátka moc rádi, a také je baví zachraňovat oceány. A také mají obrovskou radost z křupek!

A co se vším tím potisklým papírem?

Pokud pro vytištěné materiály nenajdete další využití, můžete nám je cestou pro odměnu zanést zpátky! Naše Barborka papíry zrecykluje, vyrobí papíry nové, ze kterých potom u nás najdete sešity.

Budeme moc rádi, pokud nám pošlete foto z vaší hry, nebo samotného třídění.

Hodně zábavy přejeme! :)

Zdraví tým Bezobaláče Zlín

Jak rozvíjet ekologické citění dětí ve své třídě?

Milí učitelé a průvodci dětí,
jsme moc rádi, že se zajímáte o to, jak ve své třídě nebo dokonce celé škole rozvinout ekologické aktivity.

Ze zkušenosti víme, že děti (jakéhokoliv věku) se do ekologických aktivit zapojují moc rády. Cítí empatii vůči přírodě a zvířatům a samy dokážou vymyslet úžasné projekty!

To, co vnímáme jako klíčové, je propojení ekologických aktivit s praxí. Právě proto jsme pro vás sepsali několik tipů, jak s tímto tématem pracovat a dál ho rozvíjet. U jednotlivých bodů pak máte i odkazy na projekty, kde můžete získat víc informací.

Vytvořte akční tým

Víme, že každé dítě má jiné speciální zájmy. A jestli má šanci se jim věnovat a dostane na to prostor, bývá velmi kreativní a efektivní v dosahování cílů. V případě ekologických aktivit je skvělou praxí (po celém světě) spojit děti, které se o to zajímají. Můžete vytvořit akční tým, ministerstvo, skupinu kouzelníků, nebo cokoliv chcete.

Děti pak mohou dělat informační plakáty, navrhovat přidání nových popelnic, zanášet speciální odpad (třeba kov), který nemá ve škole svoz do veřejných nádob, dělat výměnné “bazárky” starých hraček nebo jiných potřeb, a tak dále.

Rozšiřte nádoby na třídění

V případě, že je to potřeba, můžete rozšířit paletu nádob na separovaný odpad podle toho, s čím ve škole pracujete. Jak píšeme výše, pokud ve škole neexistuje svoz, můžete speciální odpad společně nosit do veřejných nádob, nebo to dát za úkol akčnímu týmu.

Zde najdete informace, kde všude se nacházejí **veřejné popelnice pro tříděný odpad ve Zlíně**:
<https://www.zlin.eu/odpadove-hospodarstvi-cl-266.html>

Více informací o správném třídění, co kam patří, ale i hodně zajímavých tipů a her najdete tady:
<https://www.samosebou.cz/>

Vemte je na skládku

Úplně nejlepší je odpad vidět! Naplánujte s dětmi exkurzi na Suchý důl, kde najdete i kompostárnu, nebo na třídící linku do Louk, kde uvidíte, jak probíhá proces třídění odpadu z barevných popelnic.

Kontaktujte Technické služby města Zlín: <https://www.tszlin.cz/kontakt>
Případně p. Zajíčkovou na Magistrátu města: agatazajickova@zlin.eu

Udělejte si kompost

Mít vlastní školní kompost na zahradě je skvělým způsobem, jak děti spojit, zapojit, naučit mnoho nového a ještě přispět k udržitelnosti. Děti, ale i učitelé pak mohou svůj bioodpad rovnou kompostovat a výsledek své práce použít pro pěstování na zahradě, nebo jenom pro pokojové rostliny ve třídách.

Kdo by měl chuť se kompostování pověnovat více, může dokonce ve své třídě zavést **vermikompostér**, ve kterém budou organický materiál rozkládat kalifornské žížalky. A tím pádem můžete mít třídní zvířátka. :)

Víc o kompostování na webu **Kompostuj.cz**, tady konkrétně informace o školních kompostérech:
<https://www.kompostuj.cz/zapojte-se/soutez-miss-kompost/pribehy-kompostu/skolni-kompostery/>

Společná zahrada

Logickým krůčkem po kompostu je rozvíjení a pečování o školní zahradu, ale také o rostlinky ve třídách. Jejich zalévání nebo hnojení je ideální svěřit dětem. Na zahradě pak můžete vybudovat bylinkové, jahodové nebo i zeleninové záhonky a nasadit různé jedlé keře. Dalším krokem pro zanášené pak může být vlastní včelí úl. :)

Jak na přírodní školní zahradu můžete mrknout třeba tady:

<http://www.skolni-zahrada.cz/>

<http://www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu>

Dělejte společné úklidy

Naprostu skvělou aktivitou je jít společně s dětmi sbírat odpadky. Můžete tak dělat po vlastní ose, nebo se zapojit 2x ročně do celočeské akce **Uklid'me Česko**, kde se děti dokonce mohou zapojit do fotosoutěže a něco vyhrát.

Víc informací na: www.uklidmecesko.cz

Šetřete vodou

Téma pitné vody je jednou z velmi důležitých oblastí. Obecně je skvělé děti naladit na vlnu "šetření", resp. vědomé skromnosti. Můžete spolu s dětmi udělat hezké plakáty, které vyvěsíte k umyvadlům a na záchody v celé škole. Dále můžete iniciovat zachytávání dešťové vody na zahradě za účelem zalévání - i kytiček v interiéru.

Víc o programech šetření vody najdete, nebo vám osobně rádi pomůžou v Lísce:

<http://www.liska-evvo.cz/doc/voda-zivot-v-kazde-kapce-1>

Udělejte zázemí v družince

Skvělým místem, kde rozvíjet sociálního ducha školy a její hodnoty, je družina. Děti můžete zapojit do různých kreativních, oddechových, diskusních, osvětových aktivit. Kromě již zmíněné práce na zahradě můžete třeba:

- Vyzkoušet si vyrobit **recyklovaný papír** ze starých papírů.

Návod třeba tady: <https://www.samosebou.cz/2019/11/22/snadny-navod-jak-si-vyrobite-recyklovany-papir/>

- **Opravit** nějakou rozbitou věc (pomůcku) ve škole. Taky jde děti zapojit do reálných údržbových prací ve škole.

- Vyzkoušejte si techniky "**upcyclingu**", a tedy z odpadu vyrobte něco nového. Ze starých plechovek nebo zavařovaček udělejte svícný nebo květináče. My vás rádi naučíme vyrábět z odřezků ze starých papírů nové zápisníky (jestli máte zájem, napište nám a my vám rádi uděláme workshop).

- Rozšiřte **knihovnu** o krásné ekologické knížky, které děti nadchnou! Výborný výběr najdete třeba tady: <https://www.dlouhapuncocha.cz/knihy-stitek-ekologie--6-12-let>

- Promítněte **filmy** s ekologickou tematikou a pak společně diskutujte. Filmy je potřeba zvolit vždy podle věku dětí. Ale najdete spoustu dokumentárních filmů o přírodě, které děti nadchnou.

Třeba tady: <http://vseovode.cz/clanek/muze-dojit-pitna-voda>

Přehled dalších videí o vodě tady: <http://vseovode.cz/kategorie/filmy-o-vode>

- Zařaďte **hry** na toto téma. Inspirace třeba zde: <https://www.samosebou.cz/hry/>

Možností, jak dostat ekologii k nám blíž je zkrátka skutečně mnoho! Jestli jste se pro to nadchli stejně jako my a budete chtít poradit, nasměrovat, nebo získat další informace, tak budeme moc rádi, když se nám ozvete!

Napište na zdravim@bezobalac.cz nebo zavolejte Ingrid Poppe na číslo 608 808 215.

Hodně krásných a smysluplných aktivit s dětmi přejeme!

Zdraví tým Bezobaláče

MOŘSKÁ ZVÍŘATA POTŘEBUJÍ POMOC

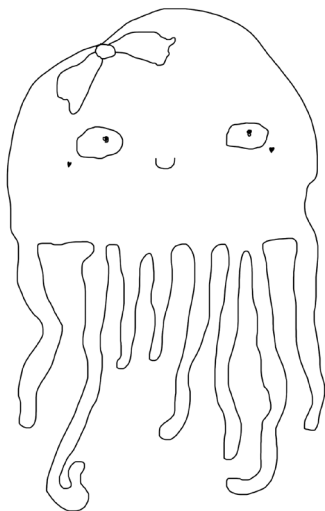
Už jste slyšeli o tom, co se děje v oceánech? Že ne? Tak tedy poslouchejte!

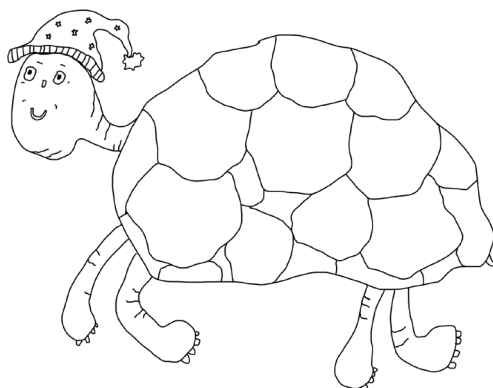
V mořích a oceánech bydlí spousta zvířátek! Malé i velké rybky, krabi, měkkýši, úhoři, želvy, ústřice, žraloci a také obří velryby. Až donedávna si žili naprosto spokojeně, celý den plavali tam a zpátky, hráli si na honěnou a hledali něco dobrého k snědku. Čas od času se ukázali nám lidem, aby nás pozdravili, a pak zase zmizeli pod hladinou vody.

Pak se ale mořským zvířátkům začalo dít něco zvláštního, co nikdo předtím nezažil. Nejdřív se lachtani a tuleni začali zachytávat do starých rybářských sítí, které odplavaly rybářům, a nemohli se z nich vymotat. To bylo! Krabi pomáhali ze všech sil, aby je vysvobodili.

To ale nebylo všechno.

Z ničeho nic se objevilo v moři spousta nových věcí! Malé i velké, růžové, zelené, žluté, pruhované i tečkované. Některé ostře, jiné dlouhé. Některé voňavé, jiné třpytivé. V každém případě, zvířátka nevěděla, co jsou tyto věci zač a kde se tam vzaly.

Vypadaly tak lákavě! Tolik barev, to musí být něco moc dobrého! A tak je zkusili sníst. No, nechutnaly bůhvíjak. Ale co víc! Po čase zvířátka začala strašně bolet břítška. Už věděli, že tyto nové věci nebudou k jídlu, ale mezitím jich bylo v mořích už tak moc, že bylo čím dál těžší je rozeznat od opravdového papání. A tak bylo pořád víc zvířátek nemocných a nikdo nevěděl, jak jim pomoci.

Jednou takhle plavaly malé želvičky u pobřeží. Uviděly něco, co vypadalo jako medúzy - průhledné a vznášelo se to ve vodě. Želvičky mají medúzy moc rády, a tak se honem na ně vrhly, aby si dobře pochutnaly. Jakmile je ale snědly, i je rozbolela břítška! A tak utíkaly za svojí maminkou, velkou želvou, aby jim pomohla.

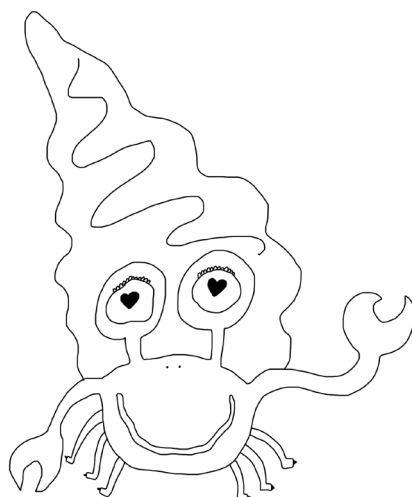
„Ach nee, želvičky moje malé. Vy jste si spletly medúzy s igelitovými pytlíčky, které někdo vyhodil u moře! Co teď budeme dělat?“

Maminka želvička se rozhlédla po pobřeží a uviděla tam milou paní, která sbírala odpadky do velkého pytle. Rozhodla se, že ji zkusí poprosit o pomoc. Vzala své želvičky a společně zamířily k ní. Paní je viděla už z dálky. Nejdřív se potěšila, že vidí želví rodinku (vždyť to se nepovede jen tak!), ale když se podívala blíž, viděla, že malé želvičky sotva chodí a maminka jim musí pomáhat. Přistoupila k nim blíž, vzala první želvičku opatrně do rukou a pořádně si ji prohlédla.

„Tak co, malá, co tě trápí?“ V tom spatřila malinký kousek igelitového pytlíku, který trčel želvičce z pusinky a už jí bylo všechno jasné. Opatrně pytlík vytáhla želvičce z břicha, a pak i z bříšek jejich sourozenců. Želvičkám se moc ulevilo a máma želva byla šťastná, že její dětičky jsou zase zdravé.

Paní, která jsme jmenovala Ana, byla ale smutná. Vyprávěla mámě želvě o tom, jak ji trápí, kolik odpadků se v oceánech a mořích nachází. Že je jí líto zvířátek a také dětí, které si chodí hrát na pláži a neustále narážejí na staré plastové lahve, brčka, nebo jiné polámané věci. Ona sama vždy chodí na pláž s pytlím a sbírá všechno, co najde. Ale na druhý den vlny vyplaví další nepořádek.

Želvička chvíli přemýšlela, a pak řekla: „A co kdybychom vám pomohli my, mořská zvířátka? Vynosíme všechny odpadky z moře na pláž, a vy je tam posbíráte a zanesete tam, kam patří.“ „To je skvělý nápad!“ potěšila se Ana. A tak se i stalo.

Zvířátka se společně domluvila, a ještě v tu noc ryby, velryby, delfíni, úhoři a jiní tvorové usilovně sbírali všechny věci, co do moře nepatří a podávali je želvičkám a krabům, kteří je pak vynosili na břeh.

Ráno byla na pláži nevídaná podívaná. Všude hromady odpadků! Nebylo se kam hnout. Lahve, rozbité hračky, staré rybářské potřeby, boty a spousta jiných zbytečností. Ana zavolala na pomoc své přátele a všechny odpadky vysbírali do pytlů! Moře bylo opět krásné a bezpečné. Zvířátka si opět mohla hrát na honěnou a děti stavět na pláži hrady z písku.

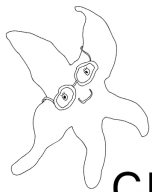
PŘÍLOHY K TISKU (str. 16–38)

ÚKOLY (oboustranný tisk)

MOŘSKÁ ZVÍŘÁTKA

ODPADKY (oboustranný tisk)

POPELNICE

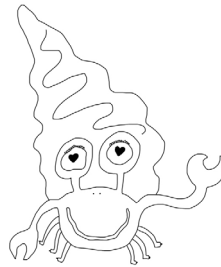

ÚKOL

Chcete si vyzkoušet, jaká to byla práce? Vaše školka bude teď na chvíli Školkovým mořem. A vy budete mořská zvířátka. Vyberte si, zda budete rybky, žraloci, mořští koníci, medúzy, mořské hvězdice, rejnoci nebo krabi a želvičky. Ve třídě máte spoustu malých odpadků, které je potřeba vysbírat. A nezapomeňte! Rybky prohledávají moře a podávají odpadky želvám a krabům, kteří je pak vynosí na jednu hromadu na břeh. Podaří se vám vysbírat všechny odpadky?

ÚKOL

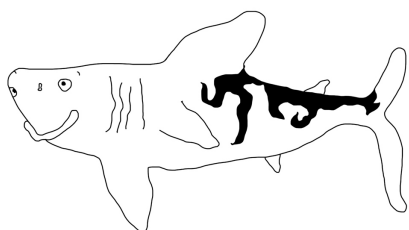
Ana ale měla před sebou ještě jeden velký úkol! A to roztřídit odpadky do popelnic, kam patří. Nezvládne to ale udělat sama - je jich příliš mnoho. Chceš jí pomoci a stát se ochráncem moří a oceánu? Výborně! Tak vytahuj jeden odpad za druhým a pečlivě ho hod do správné popelnice.

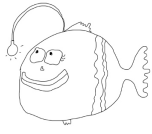
HOTOVO

Děkujeme vám za pomoc, malí záchranáři! Vaše moře je teď zase krásné a čisté. Ale nezapomínejte, takové moře plné odpadků může být všude kolem nás. Buďte tedy záchranáři každý den!

A víte co ještě? Za to, že jste to tak krásně zvládli, dostanete odměnu. Jen ji musíte ve třídě najít!

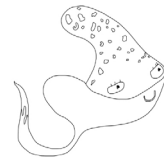

Povedlo se vám to?

ANO

NE

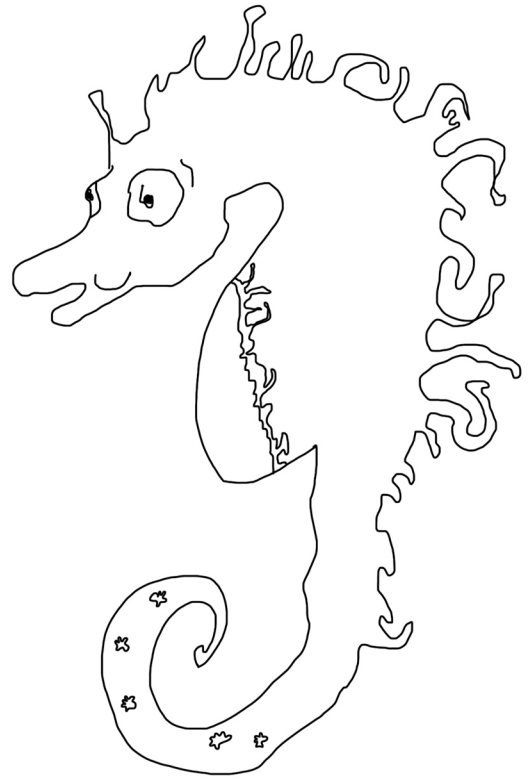
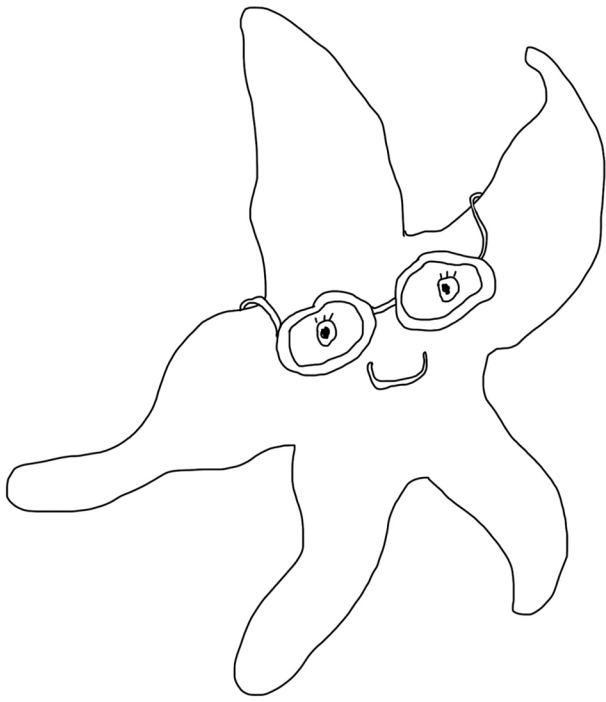

Povedlo se vám to?

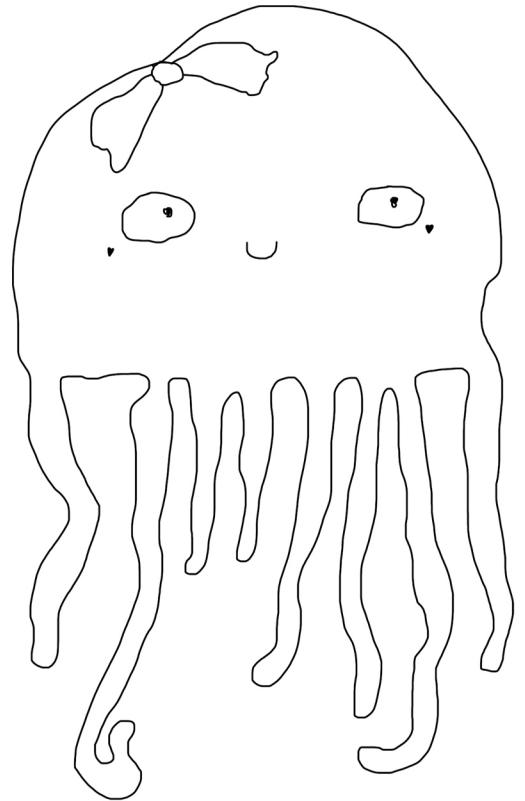
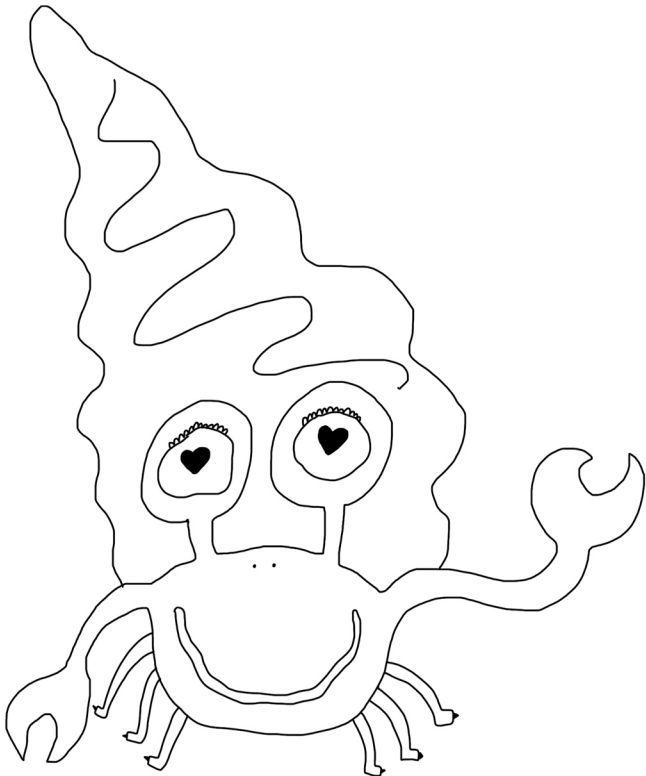
ANO

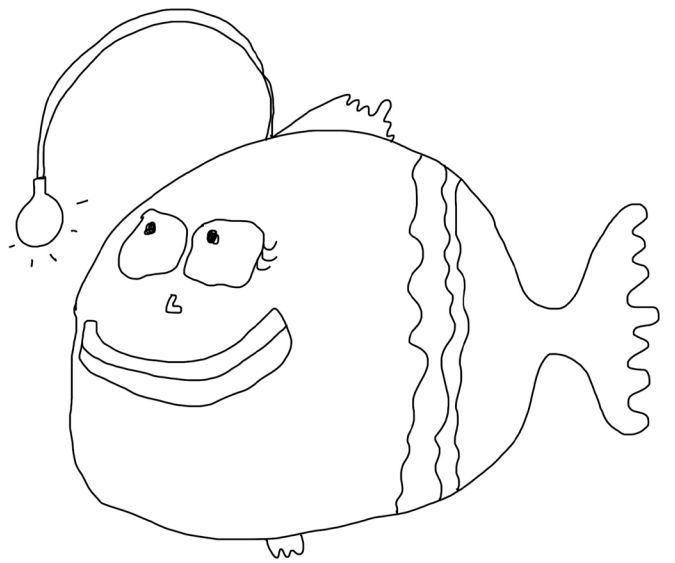
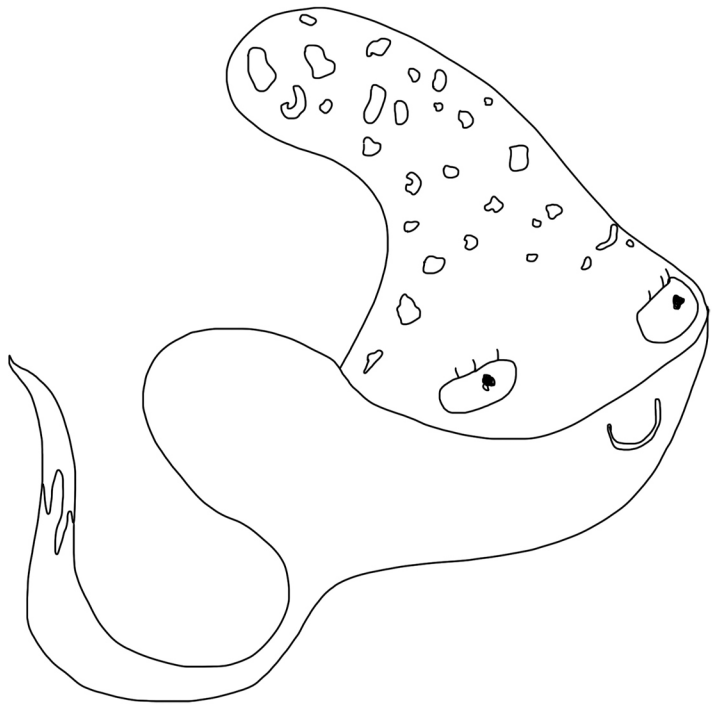
NE

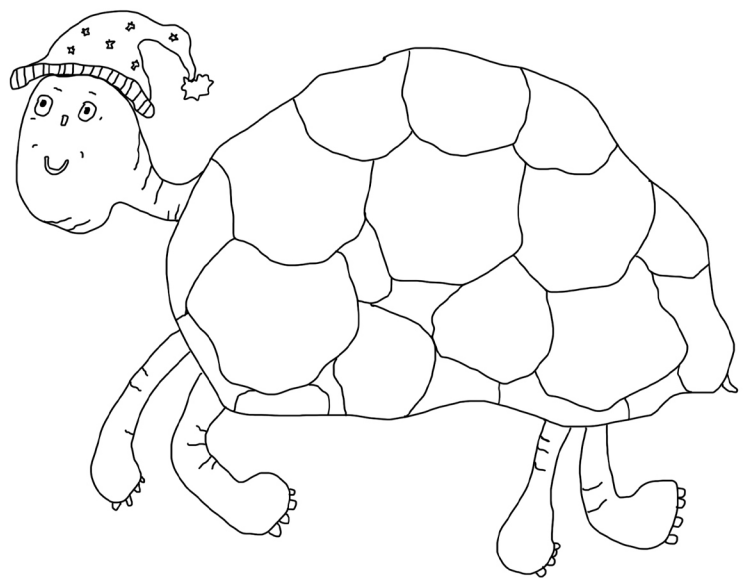
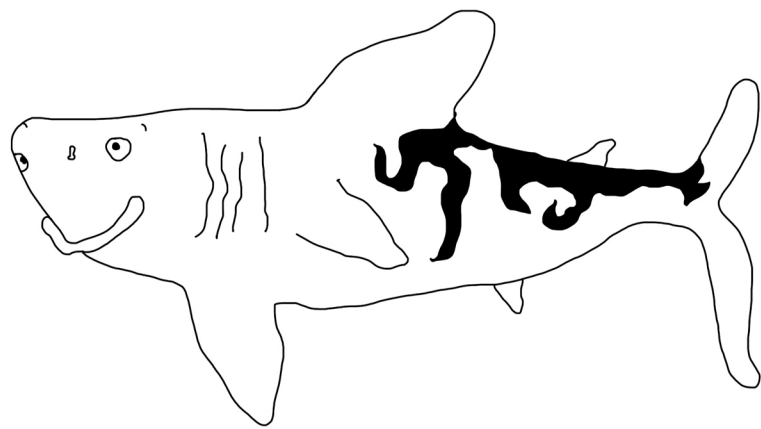

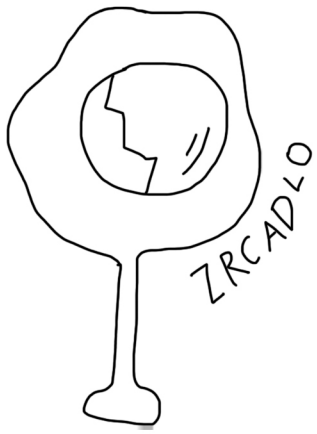
- bezobaláč -

- bezobaláč -

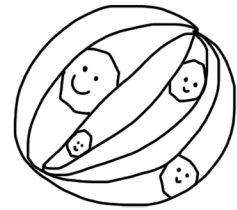
ZRCADLO

OLEJ

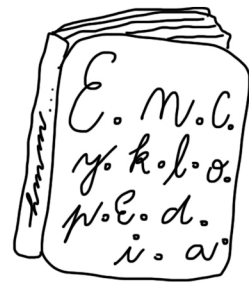
FLÉTNA

MÍČ

PUZZLE

bezobaláč

DĚŘAVA' PONOŽKA

větší množství do sběrného dvora

nebo domů! :)

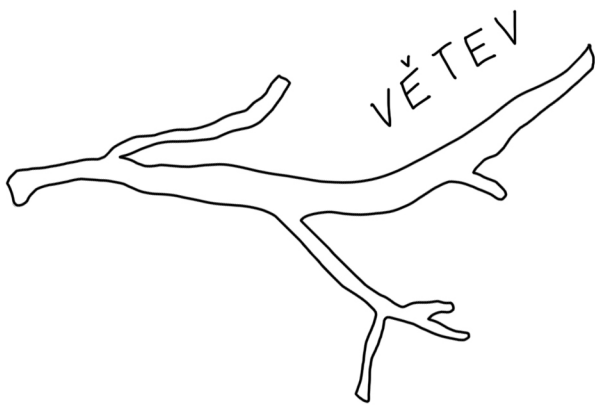
dle materiálu směs/plast
pokud funkční: domů/darovat! :)

paperback celý do papíru,
jinak potřeba dát tvrdé desky do směsi a
pouze vnitřek do papíru

je jen jedna a dřevá, takže do textilu nemůže

BOTA

HŘEBÍK

bezobaláč

z plastu

ze dřeva

funkční

zničené

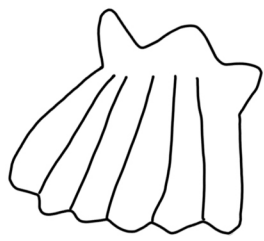
větší množství

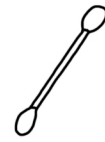
menší množství

podle materiálu hřebínku
(plast/dřevo)

MUŠLE

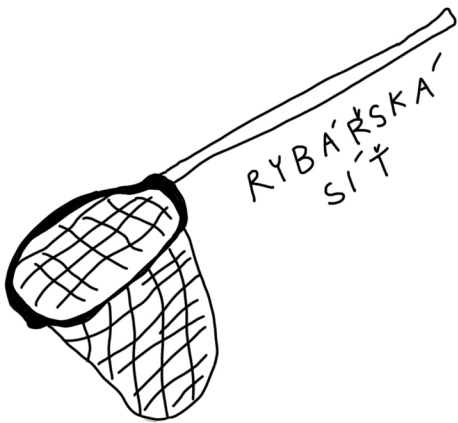
UCHOŠŤOUR

OBAL
OD
KRÉMU

KOSTI

RYBÁŘSKÁ
SÍŤ

ŽÁROVKA

PLECHOVKA

bezobaláč

malé odpadky jsou pro zvířata
obzvlášť nebezpečné

nechat na pláži / vzít domů (příp. směs)

nezapomeň jej vymýt!

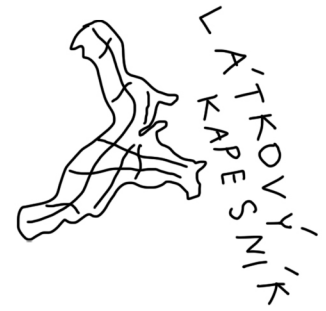

šetrná žárovka   obyčejná žárovka
(speciální elektroodpad)

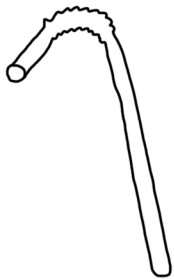

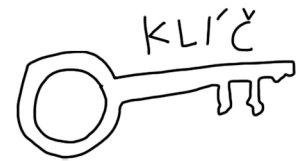
ZELENÁ
SKLENĚNÁ
LAHEV

LAŤKOVÝ
KAPESNÍK

BRČKO

KLÍČ

DUDLÍK

ZAVAŘOVAČKA
(ČIRÉ SKLO)

Mobil

bezobaláč

nový

použitý (infekční!)

(vršek do kovu)

kombin. materiál, nedá se znovu recyklovat

bezobaláč

bezobaláč

bezobaláč

bezobaláč

bezobaláč

bezobaláč

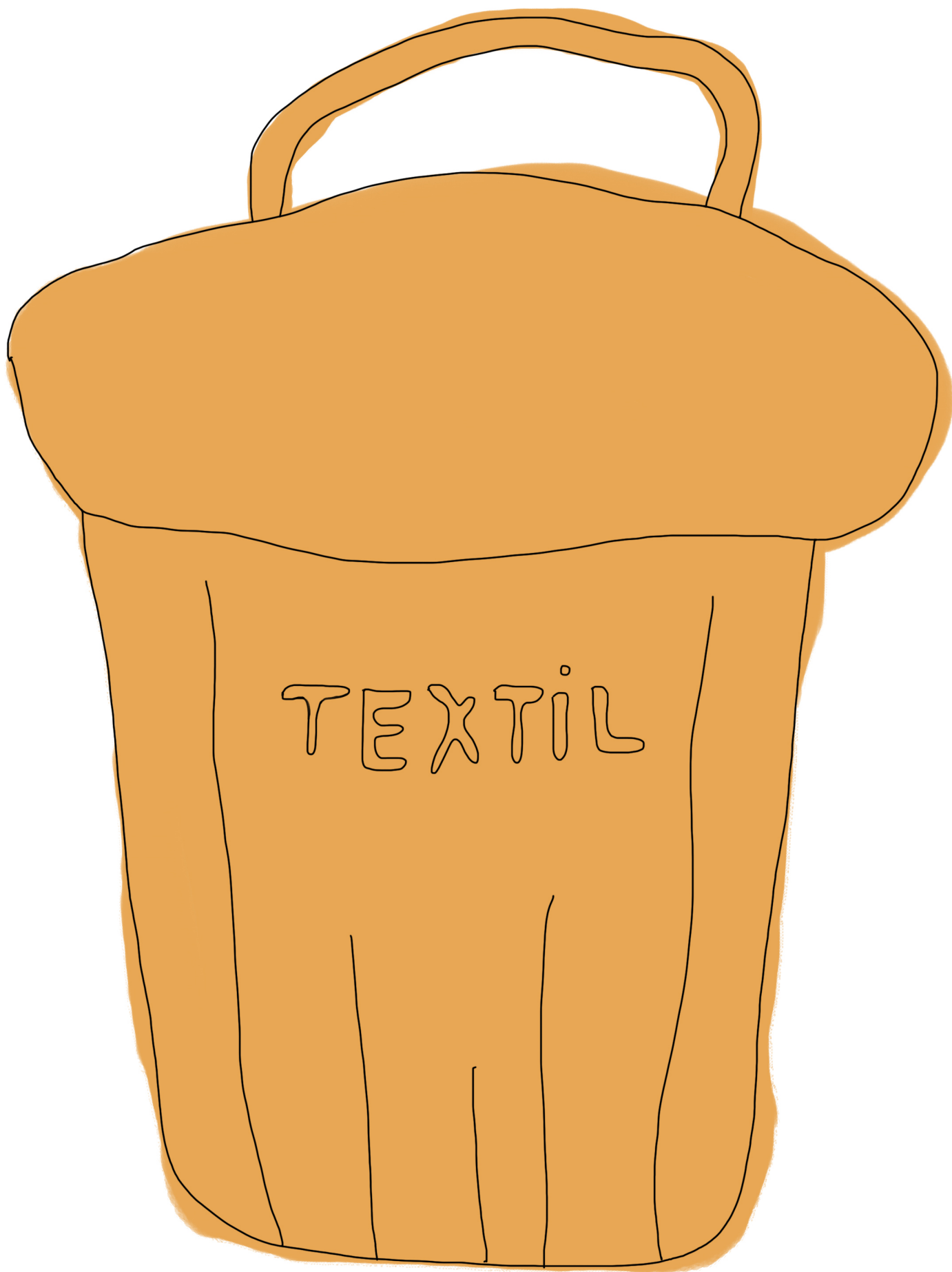
bezobaláč

bezobaláč

bezobaláč

bezobaláč